

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 15.05.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Dun&Bradstreet'in 2025 Küresel İflas Raporu'na göre dünya genelinde iflas oranı %7 artarken, Türkiye'de bu oran %29'a ulaşmış ve toplam 573 şirketin iflas ettiği görülmüştür. 45 ülkenin incelendiği raporda 28 ülkede artış yaşanırken, Türkiye'nin bu artış hızında dünya ortalamasının belirgin biçimde üzerinde seyretmektedir. Türkiye'nin kendi iç ekonomik dinamiklerinin yanında bölgede yaşanan küresel sorunların da etkisiyle yapısal kırılmalıklar, likidite sıkışıklığı ve bozulan ödeme zinciri reel sektörde daha derin bir ayrışmaya yol açmakta, geçici dalgalanmalar yerine kalıcı hasarlar verebileceği izlenimler doğurmakta ve bu durum sektör temsilcileri ve uzmanlar arasında endişeye yol açmaktadır. Uzmanlara göre, küresel ölçekte hızlanan iflas dalgası, Türkiye'de daha belirgin ve daha sert hissedilmektedir. Veriler, basit bir yavaşlamadan ziyade şirket ekosisteminin bütününde bir aşınmaya işaret etmektedir. Dun &Bradstreet/CRIF verilerine göre 2024'te %23 artan şirket iflaslarının 2025'te %29'a yükselerek 573'e ulaşması, sürecin tesadüfi değil, süreklilik kazanan bir kırılma olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu artış yalnızca kapanan firma sayısını değil, reel sektörün dayanıklılık kapasitesindeki zayıflamayı da yansıtmaktadır.

Diğer taraftan başka bir görüş ise; şirket demografisinde yaşanan bozulmalardır. TOBB verilerine göre yeni kurulan şirket sayısında sınırlı gerilemeye karşın kapanışların hız kazanmasının ekonomik dinamizmin zayıfladığını göstermektedir. Bu durum, orta vadede üretim yapısının daralması ve rekabet gücünün aşınması riskini beraberinde getireceği ifade edilmektedir. Özellikle tekstil, inşaat ve mobilya gibi emek yoğun ve iç talebe duyarlı sektörlerde konkordato başvurularında yüksek artış yaşanmakta ve bu durumun sorunun sektörel değil, sistemik bir nitelik taşıdığını ortaya koymaktadır.

Uzmanlara göre, her bir iflas, yalnızca bir bilanço kapanışı değil; aynı zamanda tedarik zincirinde, istihdamda ve finansal sistemde yeni bir gerilim hattının oluşması anlamına gelmektedir. Şirket iflasları ve kapanmaları, yalnızca üretim ve finansman dengelerini değil, aynı zamanda istihdam yapısını ve toplumsal refah düzeyini de doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle konu, teknik bir ekonomik başlık olmanın ötesinde, sosyal bir dönüşüm meselesi olarak değerlendirilmelidir. İstihdam kaybı bu sürecin en görünür sonucudur. Şirket kapanmalarındaki artış, özellikle emek yoğun sektörlerde işsizlik baskısını artırmakta; geniş tanımlı işsizlik oranları üzerinde yukarı yönlü bir etki oluşturmaktadır. 2025 yılı projeksiyonları, bu baskının 2-3 puanlık ilave bir artış potansiyeli taşıdığını göstermektedir. Bu yalnızca istatistiksel bir değişim değil; hanehalkı gelirleri ve tüketim davranışları üzerinde zincirleme etkiler üreten bir dönüşümdür. Nitekim TÜİK 2026 Nisan Ayı işsizlik verilerine göre geniş tanımlı işsizlik oranı %31,5 olmuştur. Bu rakam yaklaşık her üç kişiden birinin işsiz olduğu anlamına gelmektedir.

TBMM

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

44887

Gelir dağılımı açısından bakıldığında ise tablo daha kırılgandır. Kapanan her işletme, yalnızca bir üretim biriminin değil, aynı zamanda orta sınıfın ekonomik dayanıklılığının da zayıflaması anlamına gelmektedir. Özellikle sanayi kentlerinde yoğunlaşan toplu işten çıkarmalar, yerel ölçekte sosyal dengeyi bozmakta; gelir adaletsizliğini derinleştirmektedir. Bu durum, yerel yönetimler üzerinde sosyal yardım ve istihdam destekleri açısından ek bir mali baskı yaratmaktadır. Bu etki, gelir dağılımından istihdama, bölgesel dengelerden toplumsal refaha kadar geniş bir alanı yeniden şekillendirdiği görüşü hakimdir. Bugün ortaya çıkan tablo, yalnızca artan iflasların değil; zayıflayan üretim yapısının, bozulan ödeme zincirinin ve daralan ekonomik dinamizmin istihdama yansımasıdır.

Bu bağlamda;

1. Göreve başlangıç tarihiniz olan 05 Haziran 2023'ten itibaren Türkiye genelinde kapanan şirketler dolayısıyla oluşan işsizlik oranı nedir? Bu oranın ulusal işsizlik verileri içindeki payı ne kadardır? Bu oranın yıl ve bölge bazlı dağılımı nasıldır? Söz konusu istihdam kaybının mavi ve beyaz yaka oranı nedir?
2. Konkordato ve iflas süreçlerinden etkilenen çalışanların son durumlarına ilişkin Bakanlığınız tarafından bir araştırması yapılmış mıdır? Oluşması muhtemel mağduriyetlere karşı mentörlük ve danışmanlık hizmeti verilmesi gibi ne tür tedbir alınmıştır?
3. Özellikle tekstil, inşaat ve mobilya gibi emek yoğun ve iç talebe duyarlı sektörlerde konkordato başvurularında yüksek artış yaşanması dikkate alınarak bu sektörlerde istihdamı korumaya ilişkin ne tür tedbirler alınmaktadır? Bu hususta bir eylem planı hazırlamayı düşünüyor musunuz?
4. Ekonomik politikaların üretim sektöründe yol açtığı erozyonun istihdam üzerindeki etkilerine ilişkin tarafınızca yapılmış herhangi bir araştırma var mıdır? Bu politikaların istihdam kaybı bakımında sonuçları ve etkileri nasıldır? Üretim bantlarının durma riskiyle oluşması muhtemel istihdam kayıplarına karşı acil eylem planınız bulunmakta mıdır?
5. Tedarik zincirinde, finansal sistemde ve dolayısıyla sanayi üretiminde oluşan gerilim sonucu meydana gelen daralmayla oluşacak istihdam kaybını önlemeye ilişkin sektörü destekleme ve istihdamı koruma noktasında kısa, orta ve uzun vadede uygulamaya alınacak bir destek paketi planlıyor musunuz?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA